

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De gratia et merito ad mentem D. Thomae I 2. Q109 et
seq. - Cod. Ettenheim-Münster 221**

**Münzer, Franz
Weber, Fortunatus**

[s.l.], 1716

Arlus III. De merito

[urn:nbn:de:bsz:31-120300](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-120300)

ab omni pietate remota fiducia se hinc fingat
Optimo quoque hic per haereticum error factus est
refutatus, et veritas catholica luculenti de-
monstrata in unig professione magis de in-
finitate gratiae. Q. 3. de merito altero d. gratia effectus

Art. III. DE MERITO.

Ultimus iste de gratia Art. merito inscribitur, quia quae
generalia sunt de merito altero deus gratia effectus
in eo tractantur, pariter enim ut de merito An
D. V. in Tr. de incarnatione docentur. Exunt autem huius
arti sectiones 5. in 1. An et quando operis bona
sint meritoria iura eterna. in 2. quae
sunt merita et quae quod ad meritum requiruntur
in 3. quodnam sit meriti supernaturalis principium
et an aliquis sibi l. alteri 1. gratia aut re-
paracionem post lapsum mereri possit. in 4.
Ultro aliquis sibi l. alteri possit mereri 2. gratiam
seu augmentum gratiae l. charitatis, aut etiam donum

florere finalis: in 5. Ut bona temporalia
trahant sub merito: hoc q se, incidenti et alia
solventur. l. i.

Sect: I.
**An et quomodo opera nra sint
meritoria vite aeternae.**

Sicut in prioribus artis, ita et hic statim ab ini-
tiis contra pertinacem hereticam perfidiam nobis agenda, 206.
veniunt enim heretici nri tempore verè unifi ex fal-
laci et mendaci illo consilio qd sola fides sufficiat
ad salutem et nesciat necessitas ad iustificand opera
bona, qd nulla neq iustim opera sint meritoria vite
aeterna aut promii alicuius supernaal; qem errorem
in hac sect: refutabim. ad huius claritatem
sciendum est, qd meritum sit affectio et proclat
qda autq huiusmodi boni, sicut demeritum
autq modis mali, meritum igit in abstracto
est ius qda sive dignitas ad promii l. mer-
cedem, in concreto vero est opq promii l. mercede
dignum. Qua rane am hoc meritum dividat
et qd ad illud respicit in altera sect: dicem.
hic generatim obijungam an et quomodo opera
nra sint meritoria promii supernaal; et vite aeternae!

fragile
lat fil
lat de
de inf
fragile
gia op
eferu
erito An
d an hui
tas nra
u pph
in resp
propin
ad aut
to
ni
ha hanc

ubi in rebus et supponendo qd. Repleta p[ro]p[ri]a
diff[er]entia merito unum de q[ui] digno altero de
g[ra]tis: merito de q[ui] digno e[st] qd. in se h[ab]et valore
et equitatem ut p[ro]m[iss]io, merito aut de g[ra]tis
qd. in valore excedit a p[ro]m[iss]io decens t[ame]n
et g[ra]tis e[st] et ei p[ro]m[iss]io tribuetur: ex p[ar]te
que utriq[ue] p[ar]t[is] in milite cui p[ro]m[iss]io sti-
pendium exhibet de q[ui] digno aliud vero bene-
ficiu[m] v. g. qd. elevat in statu nobilitatis, ad q[ui]
t[ame]n p[ro] hoc de g[ra]tis et sic patet q[ui]a
ut e[st] p[ro]p[ri]e merito, s[ed] p[ro]p[ri]e g[ra]tis, dicitur
merito q[ui]a saltem decens et g[ra]tis e[st] ubi
li actio p[ro]m[iss]io tribuetur, q[ui]s ad tale
et t[ame]n p[ro]m[iss]io n[on] sit actio q[ui] digna, me-
rito vero de q[ui] digno e[st] p[ro]p[ri]e merito. hoc
p[ro]p[ri]o sit:

207. Apretio: Opera ho[m]i[n]u[m] iustum s[ed] vera merito-
ria ita abona, aut p[ro]m[iss]io sup[er]nata, et
q[ui]dem respiciendo ad m[od]u[m] agendi et n[on] solum ad
actu[m] s[ed] etiam s[ed] meritoria n[on] t[ame]n de g[ra]tis
s[ed] t[ame]n de q[ui] digno. Est q[ui]s catholice saltem
q[ui] ad i[st]a p[ar]tem d[ic]ta in Trid: q[ui]s hereticos p[ro]p[ri]os,

his ubi S. G. q. 16. Bene operantibus esse in finem et
 in Deo sperantibus ponenda est vita aeterna, et
 hanc gratia filii Dei et Christi IESUM misericorditer
 condita promissa, et hanc merces ex ipsius Dei
 promissione bonis operibus et meritis fideliter red-
 denda: hoc enim est illa corona iustitia, quam post
 hunc certamen et iustum reposita sibi aiebat
 Apulus a iusto Iudice sibi reddenda, et solum
 am sibi, sed et omnibus qui diligunt adventum eius.
 Est et paulo post, ut ipsi iustificati amplius deesse
 credendum est, quod minus plene illis quidem operibus
 quae in Deo sunt facta dona legi pro huius vite
 statu satisfecisse, et vitam aeternam pro etiam tem-
 pore sita in gratia decesserint, quaedam vere
 promeruisse censentur. hinc idem Tridentinus gloriatur
 ibidem Can. 32. si quis dixerit horum iusti-
 ficati bona opera ita esse dona Dei, ut non sint
 etiam ipsius iustificati bona merita, aut ipsius ius-
 tificatione bonis operibus, quae ab Deo et Dei gratia
 et Iesu Christi merito unius membra est, fient,
 ut veram mereri augmentum gratiae, vitam aeternam,
 et ipsius vitam aeternam, si tamen in gratia decesserint,
 quae omnem, atque etiam gloriae augmentum anathema sit.
 Autoritate Tridentini suffragatur S. scriptura Eubis 16. 208.

ubi dicitur: misericordia faul ubiq, locu fm
meriti opere suum, et gen: 15. ubi Dns ad Ab-
ram dicit: ego merces tua sum magna ni-
mis. nota merces qd n' dat, nisi merito. Aply
etm ait ad Colos. c. j. gratias agentes q' dignos
nos fecit in ptem facty sum in lumine. Et
2. ad thim: q. In religo reposita d miki coro-
na iusticie qm reddet miki Dns in illa die
iusty Judex, n' solum am miki, s' et is q'
diligent adventu eig. Tandem in Evangelio
Math: 5. dicitur: merces v'ra copiosa d in cae-
lis. hoc ipse Dnm testimoniu sat probari
pat, s' ut temp' parcam sufficiet autorita,
S: Dns: Ex his interit existimam. q' o-
pera iustim sint meritoria alicuij p' ampu-
gnatiz et isty vita aeterna, sicut in gratia
deceperit. Dico am opera iustim, q' est em
hna sine Dni gratia ea vitalitate in ordine
supnaali n' s' ex se meritoria vita aeterna,
ut patet ex i. q: qm sic s' destituta proprio
meriti supnaali.

209.

Op: 2. pars, auctore S: Dns hic q: 114. a. 3. dicitur,
op' meritoriu hor' 2 p'te q' fiderari s' t, uno mdo fm

qd procedit ex lib: arbitrio, alio modo fm qd pro-
 cedat ex gratia hinc sic, si opideret fm seipsum
 operis, et fm qd procedit ex lib: arbitrio,
 sic ut ibi ee dignitas pte magna in aqrite
 per ista qd dignitas, pte gaudet aqrite pte hinc,
 videt em qd ut hoc queranti fm sua virtem
 Deus recompenfit fm sua excellia sua virti,
 siam loqum de qre merito fm qd procedit
 ex gratia hinc sic pte e meritum ita eterna
 ex qdigno, sic em salos meriti attendi fm vir-
 tem hinc sic, noscenti eos in vita eterna, fm
 idem Ioa. 4. fct fiet in es fons aqre sa-
 licnti, id vita eterna, attendi, etm pte
 operi, fm dignitatem gratia, qd qm hoc qd fct
 das nos adopta in filiu Dei in dicit ho-
 reditu, ex ipso iure adopta, fm Rom. 8. f.
 filii, et heredes. ita l. D. loc: ut: qd ipse sentit
 P. Aug: de bonis operibz in Ep: 105. dicens qd
 id e merces queranti, qd stipendiu militanti,
 atqz stipendiu militanti dicit ex qdigno, igit
 etm merces bonu qre, qd e vita eterna o-
 peranti eigni bona qre ex Dei gratia li-
 bere arbitrio mouente et adiuuante dicit ea

g digno, qd etm eimul ras a S. O. infinuatu
qd fult in opere prudente ex gnaa hory
Si: valor meriti attendi, fm intempe vite
poy S. movent, adit hoia in vita e-
terna, hoc em vity procul dubio ex
g digno meqz vita aterna: go et opper
graa spoy S. elicitu, et fite d de altero
qd ibidem diuit S. O. qia attendi, potiu
qer, fm dignite graa p graa em in fit
participao nae dna, cui p ceatua dly
aeterna gloria, fult p participasem
eadm gloria de g digno dly, atqz edes ipi
etm qer ex graa elicto: It go opera in-
fum hoia qateng procedunt ex graa spoy
S. meritoria prami fupnaali, et vita e-
terna etm de g digno.

110. Ob 1. Quod oia opera hoia fint pta mortua
et ideo cu opera pminosa n' fint ee me-
ritoria vite aeterna, nulla opera hoia
huigni meritoria ee fint.

2. Quod faciama iniuria meriti, si alia
merita potius illic admittamq.

3° Quid qly Rom: 6. dicat: gratia Dei vita
aeterna.

144

4° Quid idem Rom: 8. aperat, qia n' p' q' digno
passioes huius temp' ad futura gloria.

5° Quid sup' praesentato textu Rom: 6. gratia Dei
vita aeterna: q' dicitur gloria dicat: pot' recte di-
cere s'p' iudicium in p'ia vita aeterna, s' ma-
huit dicere gratia Dei vita aeterna, ut in-
telligem' Deum ad aeterna vita pro sua mi-
seratione nos p'ducere, n' meriti' n'ri. hinc
inferunt, si meriti' n'ri n' p'ducim' ad vita
aeterna q' rase q' d'icem' opera n'ra ee
meritoria vita aeterna, unde videt' q' est
legi, q' vita aeterna e' s'lm Dei gratia, q' p-
q'nt' illis n'ra opera n' p' meritoria s'alm
de q' digno, q' em s'lm de' pro miseratione Dei
et n' ex n'ri meriti' palam e' q' illud n' de' de
de q' digno s'ad summum de q' g'ratia.

6° Illud meritum e' q' dignum q' aq' mercedi
s' null' alic' praesentis vitae p' aq'ari vita
aeterna q' q'nt' et desiderium non excedit,
excedit s'lm charitate et dilectione via sicut ex-
cedit naa, q' hoc n' p' mereri q' gratiam
vita aeterna ex q' digno.

gloria nostrae aperiatur. Ad 5. de auctoritate glossa
 dico, et illa non fit nobis gloria in expresso dicat
 pro secula dicere stipendium iustitiae vitae aeternae
 ut enim recte dicitur stipendium quod non de indigno debet
 maluit autem dicere gratia, et quod meretur ad meritum
 indignum non fit, pro qua pro eadem vita aeterna et
 dona miseris gratia nobis largitur, ut sit opor-
 tet quibus nostris illa vita dignetur mereri proinde
 et ego idem ob id glossa intelligenda quod ad rem
 eam, et sic recte dicitur gloria aperiatur.

Ad 6. S. loci: ubi ad 3. sic dicitur: Dicendum
 quod pro gratia quae in presenti habetur et non
 fit aeterna gloria, in actu et in vita in actu
 sicut et seminum arborum in quo et dicitur ad totam
 arborem, et sicut et pro aeterna inhabitat
 locum pro gratia quae est sufficienter eam vitam aeternam
 eadem et dicitur ea pro gratia habentibus non 2. loci: i.
 ita dicitur: unde infra notatur per d. M. Merito
 illud et dignum quod est aequum mercedi in actu
 pro non, et est aequum mercedi in actu cum
 vita dicitur: et dicitur: atque nulli actu presentis
 vita per gratiam in actu vitam aeternam, neque in actu

non in velle n: m: et c: disti patet in
S: P: e. unde manet chalybea velle, quod
gratia non fit ex gratia procedunt, et
meritoria et vide de digno ista o
tione et gratia summe. et dicitur in
merito et qd dicitur ad ista sequitur.

Sect: II.

Quot plx sit meritum, et quae condicioes
ad illud requirantur?

472. Sicut in bona qd nobis dno miserao delax-
gita, alia fit naturalia alia supernaalia, itaq; q;
activitib; nostris, ita naturalia huiusmodi supernaalia, premia
a dno providia et p: p: b: t: a, et sic me-
ritu dividit fit in naturale et supernaale.
Illud e cui ob moralem honestum ordinem
naturalis correspondet gratia premium naturale
adeoq; actio huiusmodi meritoria et p: p: ordi-
nari ad vitam obtinendam, sic v: g. audax
militis cui hoste p: f: l: i: t: y, pro gloria sibi
paranda aut terrestri p: j: e: n: d: i: o recipiendo datus

naali **1** meritorij pramiu, naali gloriae haec 146
l. stipendii parati, de hoc merito hinc
agitur ubi sibi qd ducunt ad vitam aeternam
se respiciunt, meritum enim sibi parati illud
e, cui ob moralem honestam ordinis sibi parati
correspondet pramiu sibi parati, adeoq, abis
suis meritoria, ordinis l. directe l. in-
directe in vitam aeternam.

2°. dicitur in merito de gigno et merito de con-
digno, hoc e qd hnt qd dignum ad tale et tale pra-
mium, qd ei reddat, adeoq, qd pensatis oib, iuxta
preudentem aeternam dignu e ut tale pramiu
ei reddat: Meritu de gigno illud e, qd in sui
valore ad pramiu a premio excedit qd m, s
in decens et gigno e, qd tale ei pramiu
reddat, ab eo qd pot dare pramiu. v.g. miles in
bello generose bellans mere suum stipendium,
et hoc qd m de gigno, iustum em e titulo iustie
distributive, qd miles sui sibi stipendiu accipiat
qtingit am frequit talem militem proter so-
lido stipendiu accipere aliqd speciale donativu
v.g. cleve in altiore statu, fiat nobilis p et hoc
speciale donativum militi n gignit de gigno, s de gigno,

quo n' e' d'hem q' se, neq. fil' ei iniustia p'p
n' aujil, s' t'n q'p'ua e' et deicns, ut q'
pro aliis generosis pro patria pugnavit,
uberiq' a rege promiebur.

213. Sciendū nilomin' fm S. D. priori feli: relatu
meriti nri q' dignitatem et aqlitatem ad premiū
supernale n' respicere males atq' nos et q'
s' duntaxat nri seu ex libero nro arbitrio
procedentes, s' filis et q' eadem nri s' s'
t'n procedunt ex graa Dei eorū a feli
supnaali felizante.

Item sciendū e', q' si premiū actibz nris
moralit' bonis in aeterna vita preparatum
q' fiderz in saec' anti' et phie, premiū illud
supnaale utiq' excedat atq' nos, n' em p't
ee, q' atq' viatoris supnaalis q' d'm s' mo-
mentaneus in aet' entis s'it tot'lt' aqlis
et q' dignus vita aeterna, et ideo damaata
e' p'oo Regis Baij ordine 15. a Pio 5.: q'era
bona in floru' n' aujilant in die iudicii ex-
tremi maiorem mercedem, qm iusto Dei iu-
dicio mereant aujilare. p' illa q' dignitas
actus nriū supnaalium ad premiū supnaale

felix et morator in ea pramii qfideranda
 et, licet qd qdignu et iustum fit, ut actu
 à charite elicitu fve imperato, et in graa
 Infante, qe vult qhnet gloria patria,
 unde etm gloria innovata dicitur radicata
 gloria et vita à DEO tribuq, aterna: qd
 am ad talem qdignitem p'ria requira, hic in-
 dagamus. p.:

Apartio. ad meritul de qdignu vita aterna
 aut pramii fup'nalit b. qd'ies requiruntur, 217.
 dua ex pte p'fona qe merez, licet qd fit
 viator, et qd fit in ftatu grae. 2. ex pte
 qerit meritore, licet qd fit bonu et liberum.
 et 2. ex pte DEi pramiantis, licet qd opus
 meritore fit in ipf'ig gloria factu, et qd DEus
 illud auget ad remuneravem.

Expliciq apartio: ubi dt invenire meritul ad
 pramiu, oportet etm afignari ex pte pra-
 miandi certu temp' et ftatu, in qo fi atq' ali-
 qis elinq' illa digna attimez ad pramiu eigni,
 fic qo etm d'na providia dicitur ftabilire tempora
 merito et pramio deftinata, ut am vidz q'ientiq
 hoc tempa diftgi, qm qd hoc viator merez, et
 de via tranflatq pramiatq, ut ficut via et motu

ad bonum fuit patria, Ita quoque merite fit
dando via ad premium in patria daudem.
et hinc etiam scriptura quod dicit Eule dicente.
c. 9. mortui nil nocuerunt amplius, nec habent ultra
mercedem. in gen locum D. Ayero. ait: mortui
nil valent ad id adiuuare, sed sicut fuit tele-
runt est vita. ibidem c. 11. legimus, si ceciderit
lignum ad austrum, aut ad aquilonem, in quoque
loco ceciderit, ibi erit sicut ubi fuit roia ligni intus;
hoc, ita ut si in morte ceciderit ad austrum id est
gloria caelestis meridiam, siue ad aquilonem
id est, ad infernum, ibi erit, sicut si amplius habet
unde mercedem, gloria, s. demercedem, s. ditioem.
sic quoque ex sua providentia destinata est tempus,
ut hic in via s. mercedem, s. demercedem, ibi vero
extra viam constituti operum nostrum finalem re-
ciperemus mercedem, unde nos scriptura hortatur:
operamini bonum dum lux est, ne tenebrae vos com-
prehendant.

215. 2a. Pars de statu gratiae sic explicatur, nullus autem
potest esse proprie meritorius vita aeterna aut premium
alterius supernalis, nisi ipse fuerit in ordine supernalis

atq; nullq; atq; p̄ ee supnaalis facte, ni fuerit
 in graa fundatus, graa em sufficiens e' pro-
 pium radicale, et qsi naa totiq; ordinis
 supnaalis fm supra dicta: qo nullq; atq; p̄ ee
 meritoriq; vita aeterna aut premiū alicuiq;
 supnaalis, ni fuerit in graa sufficiente
 elicitq;. M. vides. C. ex hnis nota, premiū
 em supnaale munē de qdigno indispensōle
 qntm de se arguit atq; supnaale honeste.
 Eleganter hoc innuit S. Q. nū q. 114. c. 2. in 0
 hoc n' p̄t mereri atq; graa vitā aeternā p̄ pura
 naalia, qia factū meriti hois dependet ex praor-
 dinatōe dñe, atq; em cuiq; rei n' ordinē dñitq;
 ad aliqd excedens p̄portione virtis, qo e' propriū
 atq; hoc em e' ex institutōe dñe prudentia, ut nil
 agat ultra sua virtē, vita em aeterna e' yddam
 bonū excedens p̄portione naa creata, qia e' em excedit
 quōem et desideria ei' fm illud 1. Cor: 2. nec oculi
 vidit p̄ et inde e' qd nulla creata naa e' suffas propriū
 atq; meritorū vita aeterna, ni superaddq; supnaale
 aliqd donū qd graa dicit. Ibidem ait, nullq; in statu peccati

existens ad vitam aeternam mereri, si propter Deo regulatus
dimisso peccato, quod fit per gratiam et tradit rationem in hoc oba.
peccatori enim non dicitur vita, sed mors secundum illud Rom. 6. Suspendia peccati
mors, ita S. D. ad 2am Thimo: Si B. C. 8. ait: quia nil eorum
quae iustificationem praecedunt sine fidei sine opera ipsa ius-
tificationis gratiam promerentur, sed consequuntur nec gloria. ~~Quodlibet~~
216. Conditores ex parte operis meritorii requisita sunt quod
operis eorum sit bonum et sit liberum, satis deducitur ex dic-
tis ubi gratia Janfenius docuimus, quia fundantur mo-
raliter in libertate spontaneitatis, sed indiffere et gratia-
dionis. Et praeterea liquet ex qua Deum ad promerenda
merita per se per ordinatum veluti per decretum, adeoque
et quod solum, quod bonum est, non quod malum est. neque pro-
merita nisi actu humani, de cuius certitia est libertas
hinc differt actio veluti libera per ipsam etiam actus meritorii
et ea libera per bene S. D. q. 6. de malo a. unico: non
enim videtur ea meritoria aut, s. demeritoria, quod aliquis
sine ea necessitate agit, quod vitare non potest. Concordat
Aug. lib. 2. gloria Iovis: aieus ubi necessitas
nec corona, nec damna est. Clarig S. Bern: serm:
81. in Cant: ubi. ait: non libertas nec merita: hanc
libertatem etiam scriptura commendat Eccl: 31. dicens: beatus
qui nihil transgreditur et non transgreditur. et sic 2. pass. patet.

his intercessionibus impetrare peccati necessaria
ante a' se peccati quodis in viatores,
neq. vanū e' eos in subsidium vocare. quia
quod in viatoribus habet ratione meriti, hoc in ipsi
habet ratione impetratoris, et quod per quosdam quod
DEUM merentur viatores, hoc sancti DEI suis
intercessionibus nobis impetrant, et eorum sub-
sidium tam aulicū magis Regni firme fi-
ducia imploremus. Dubitari hūc etiam potest,
an acceptio illa se tenens ex parte DEI pro-
mittenti in ordinare quodam extorsione id id
in promissione sua aut pacto in ratione
meriti acceptandi ea fundat, an verò illa
acceptio in ipsa sua veritate offerendi
gratia tam propria meriti radice? atque
autem alijs quod DEUM meritorij legem et
pro tali acceptio ex hoc ipso quod DEUS huius
viatori gratia largiatur. de quo sic:

219. Sentio quod autem in gratia elicitur à viatore libet
et bonum in honore DEI abstrahendo ab ex-
tensione promissione sua et pacto id est quod digni-
tatem et quod de se meritorij vitæ eterna
aut alterij boni supernaturalis, nilominus
quia autem eorum de se quod dignum est ut ita dicam

in actu 1° meritoꝝ vite aeterna p̄ infinitis
 titulis et dñi et D̄o et eodem maxime titulo
 creatioꝝ et redemptionis, arbitror ad hoc ut in
 actu 2° sit et hec meritoꝝ apud D̄m vite
 aeterna aut alteriꝝ doni supernaliꝝ se recipiat
 ordinatioe dñā extrinsecā seu promissioe
 dñā, q̄a talis actus in n̄ reprobis, ut dñi, p̄
 acceptis à D̄o ut obligans ut operanti tale
 actu de sua miserose vita reddat aeterna.
 Et hoc pars posterior videt̄ d̄cta in Trid: S: 6.
 cp: 16. ubi ait. bene operantibꝝ proponenda e
 vita aeterna et hanc gratiā filius Dei et Chri
 IESUM misericorditer promissa et hanc merces
 N. ex ipsiꝝ Dei promissioe bonis ipsiꝝ quibꝝ
 et meritoꝝ fideliter reddenda. Sicut q̄
 lū benonense in decretis fidei cp: 6. ait qd̄ opera
 iustū heant ratioe meritū ex dñā promissioe
 adeoq̄ dñā promissioe requirit̄ ad meritū saltem
 hanc gratiā. Et scady ex data caali in ap̄to
 hūll q̄ia actus eigni elicit̄ etm ex gratiā
 sine extrinsecā ordinatioe seu dñā promif
 sioe sit alio titulo dñi, qd̄ go de q̄ digno
 etm actu hoc promissū supernale mereant
 necesse e qd̄ aliqd̄ auerdat ex go respiciant
 n̄ iā ut dñi p̄t obligantes, hoc om aliud

Sect: III.

151

Quodnam sit meriti supernaturalis principium, et an aliquis sibi vel alteri primam gratiam vel reparationem post lapsum mereri possit?

Spert. i. i.^o et radicale principium meriti supernaturalis 220.
 et gratia subsistens proxima cum et sola est charitas
 atque alia virtus sit principium meriti supernaturalis
 sicut quod imperantur a charitate proxima merito
 vite aeternae i. pertinet ad gratiam et charitatem
 ad alias autem virtutes 2° sicut quod imperantur
 a charitate. Ita S. D. et alii quidem: 1^a pars
 per 1° auctoritate S. Doctoris hic q: 112. a. 2. ad 1. un
 dicentis: Nullum meritum est nisi ex gratia.
 Et q. 114. a. 2. in 0 Nulla ratio vera est suffi-
 cienter principium actus meritorii vite aeternae
 nisi supradicta aliquid supernaturale donum est gratia
 diuina. Ibidem ad 1° autem DEUS ordinavit
 hanc naturam ad finem vite aeternae gratia
 et proinde virtus per se auxiliatur gratia et
 hoc modo est actus per se meritorius vite
 aeternae. Ita S. D.

Et eam rati eadem pars. Graa in ordine
personali in hoc idem et qd naa in ordine
naali atq; naa in ordine naali et qd de fe
-cendi p. h. m. primum et radicale querendi
propria fm p. h. m. de caa efficiente: ego
legi, proterea proterea eam pars ex iis
dictis.

227. 2^a. Pars qd primum et sola acty meritorii
propria fit charitas ex illo imprimis deducit,
qd aply ait i. Cor. 13. si lingis hoie loqar
et Angelum et si hucro prophetia p. chari-
tem am n hucro al. nihil sum, et si tra-
didero corpus meum ita ut ardeat, nihil nil
mihi prodeat: sane nisi i. ois meriti p. h. m. q;
et sola propria qdus charite agnovisset
n. h. m. ea extulisset, ut p. enumerave
singulas virtz nil prodeat diceret nisi ea
ex charite procederet: et go i. vata
q. l. sentiam sola propria acty meritorii
charitas et p. charitem alie virtz. Hoc
etm bene tradidit S. D. hic q. i. i. 4. a. 3. in 8
dicens: hinc acty et rati merendi ex duobz 1.
ex dno ordinare fm qd acty diu et meritoria

illig boni ad qd hoc dicitur ordinat. 2° vero ex pte
 liberi arbitrii in qntm scilicet hoc h^o p^o ceteris
 creatis ut q se agat ultioe agens, et qntm ad
 utrumq^o p^o p^o p^o meriti penes charitem q^o p^o p^o:
 1° em q^o p^o p^o e^o q^o vita aeterna in Dei
 fruithoe q^o p^o p^o, motu am h^o mentis ad fru-
 thicem d^o boni e^o p^o p^o aly charitis q^o q^o q^o
 ces aly aliaru virtutu ordinari, in hunc fi-
 nem sm qd alia virte imp^o p^o a charite,
 et ideo meritu vite aeterna 1° p^o p^o ad cha-
 ritem, ad alias am virte 2° sm qd essu aly
 a charite imp^o p^o, ita S. D. uicq^o etm r^o r^o
 reddit loc: cil: ad i. in hoc sta: charites in
 q^o h^o h^o ultm finem pro obto movet alias vir-
 tes ad querandum p^o em h^o aly ad qem p^o p^o
 finis imp^o p^o h^o aly ad qos p^o p^o ea q^o
 h^o ad finem. ita S. D. unde autoritas et r^o
 pro a^o p^o p^o p^o, man^o p^o ea r^o r^o q^o
 de charite dicitur in T. de V. Th.

Sciendum e^o qd unum triplex charite imp^o p^o q^o d^o 222.
 tinga, scilicet h^o h^o et f^o, h^o am p^o p^o
 h^o charite in operante residens, et q^o p^o aly
 meritorie absq^o h^o influxu in illu, f^o vero p^o
 aly p^o illud imp^o p^o q^o aly et ex p^o aly
 meritorie refer^o in Deu ut ultm finem, virte

denique haec sit virtus relicta ab actu charitatis
precedente per quod ab ipso actu pro-
cedente charitatis subsequens actus profumit
virtute procedere, et inquam ad hoc ut actus
aliquis sit meritorius vita aeterna per aliquid
per imperium fidei charitatis, hoc enim hoc tunc
miseris et infirmis distracto moribus est
impossibile ut explicitè oes suos actus quibus vita
promerere aeterna referret in Deum per impe-
riū fidei charitatis: sufficit ergo imperium virtute,
et hoc imperium virtute ad actus virtute aequi-
fiteri in ordine ad merendum praemium su-
pernaale videlicet ois necessarium, quia actus virtute
moralium aequifiteri nisi tunc influentia reci-
pant, sed et manent naturalis, adeoque impar-
tionati ad praemium supernaale, cum nullus actus
naturalis de se sit meritorius praemii supernaalis,
sed tunc praemii temporalis et naturalis: tunc ergo actus
eigens virtute moralium aequifiteri sunt actus
creati et naturalis nisi saltem à charitate
imperer, et tunc sine imperio charitatis virtute
non potest esse meritorius vita aeterna, aut praemii

Supraque, ino qia si impereat à charitate n
 fiant intrinsece supnaales s' solum extrinsece
 et denominative p' impereat virtute cha-
 ritatis, ideo etiam s' solum extrinsece meritorie
 vite aeternae, sicut p' dicitur virtute impe-
 rium charitatis.

Aliud e' de virtute actibus per se infusarum, 223.
 quare actus s' p' se virtutibus adeoque abstrahendo
 ab influxu actus charitatis, in se pot-
 tionati premio supnaali: et ideo in qui theo-
 sare iudicamus, qd' et hi actus sicut meritorie
 vite aeternae aut alterius premio supnaali
 sufficiat imperium charitatis. Atque, sive qd'
 solum efficiens actus benigni sit in gratia
 attributa, deducitur ex Frid: relato. N. 219.
 ubi ait: bonis operibus et premio supnaali et
 vite aeternae promissa si bene ex gratia sint
 facta, unde Gn: 152. definit: iustificatio
 bonis operibus ex gratia factis vere mereri
 augmentum gratiae vitae aeternae et gloriae
 augmentum ubi n' meminit influxus charitatis
 solum s' virtutibus s' simpliciter aut operibus ex gratia factis;

in h. aliunde talibus actibus ex gratia
factis, nec ex natura rei, nec ex lege divina
quidam deest ad meritum quod dignum vitae aeternae,
sed in proportionati gratia est supernaturalis et ex
hoc ipso est naturaliter ordinati ad gloriam
Dei, sed etiam aliter a viatore in statu
gratia constituto: 30 p. et hoc de 1. tituli p. 1.

Ad reliqua in eadem resolutione pro 2. tituli
p. 1. notandum est, quod fit meritum de quod digno, quod de
generis, et: quod meritum de generis fit 2. tituli ac-
cipi, sed per se et simpliciter et sic de eodem
ordini cum premio, alio modo late et sim-
p. 1. et sic si oportet quod fit eodem ordini, sed
per se ordinis diversi cum premio: fit

224. A. p. 2. Nemo potest sibi mereri de quod digno i.
gratia, imo nec de generis simpliciter, sed de
generis simpliciter: alteri vero licet nemo potest me-
rerit i. gratia de quod digno excepto Christo,
bene tamen id fieri potest de generis simpliciter
tali ita s. d. cum qui fuit 1117. a. ubi dicitur.
manifestum est quod nullus potest mereri i. gratia
et articulo 6. eadem questione patet aliter: quod

merito qd digni melius et alteri mereri. ja graa
 nisi solus Chri. qia unig. que non mo-
 veq. à Deo q. donu. graa. ut ipse ad vita
 aeterna perveniat, et. Deo merito qd dig-
 ni ultra hanc orationem n. h. extendit,
 paia Chri. mota et à Deo q. graa n.
 volu. et ipse perveniret ad gloria vita
 aeterna, p. bon. et ut alios ad ead. co-
 duceret in q. t. et cogit. Eula. et
 actos salutis hno. p. merito qd digni
 alijs mereri alteri. ja graa. qia em hno
 in graa qd digni implet. Deo velle qd digni
 et p. amicitia postquam, ut Deus implet
 hno velle in salute alteri, licet quodam
 p. h. impedimento ex pte illi, cui alijs
 hno significare desiderat. Ita p. d.

Pz: asperit. ja pass. vno et qd digni mereri 225.
 qd digni graa nisi qd i. qd digni in graa, p.
 qd digni supra. p. p. d. q. v. bi. d. et me-
 re. p. graa. ille ponere n. ex qd digni in
 graa. ja em graa p. vno n. h. et d. ipse
 eantia graa et n. h. aug. qd d. diu. graa. l.

Igitur patet quia nemo sibi potest mereri gratiam.
Cf. si quis sibi mereretur si gratiam licet si fieret
ret per opera antecedentia gratiam, licet per con-
mittentia licet sublatia. Sed per opera ante-
cedentia, illa enim sunt facta in statu inimicitiae
cum Deo, adeoque sunt destituta naturali proprio
merito supernaturali, quod est gratia. Non per opera
operaria ad gratiam hoc enim est per se via opera-
ria sunt iam in statu gratiae. supponunt
adeoque non possunt esse eius meritoria, nisi darentur
committentia quae in se mediis et promittentibus
necessaria et prioritas, et quidem ut quibus
tenet tempus, unde non datur meritum nisi in via
et tempore, quia ergo in se committentia opera et gratia
haec temporis prioritas non potest inveniri, ma-
gis quia nec ipsa potest esse meritoria gratiae.
denique esto non requiritur prioritas temporis, quod tamen
quod quibus tunc tenent, saltem necessaria et
prioritas naturae, et quae est in natura propria et propria
meriti quod est gratia, quoniam meritum, igitur ad hoc opera
meritoria proprie gratiam. igitur sibi ea nemo
meret.

hinc Trid: ad J: 6. cp. 8. explicans illud Rom. 3.
 iustificati gratis, & gratia ipfignat gratis, iusti-
 ficari ideo dicim, qia nil eoru qd iustifi-
 catione procedunt sine fide, sine opera ipfa
 iustificationis gratia promerent, et recte quide,
 na ait aply Rom: 4. ei qd operatur, opera
 merces n imputatur, sm gratia sed sm dnu.
 Et cp: 10. si am gratia ia n ex operibz, adeoq;
 gratia ia n e gratia.

Altera vero pars qd rogo de ggruo ffricte sumpto sibi qis
 pnt mereri 1. gratia eadem fere rae qmonstray: ad hoc
 ut acty aliquis pnt de ggruo sumpto meritoriy gratia et
 ee eisdem ordinis, un gratia accipienda q nra me-
 riti, atq; nullq acty procedens a scto 1. gratia destituta.
 ut ee eisdem ordinis un gratia ut patet, in aperto
 am poiz tale sctm gratia destituta coipso qd sermo
 fit de merito ad 1. gratia: go p

Cf: si acty aliquis eat de ggruo sumpto meritoriy
 1. gratia, l. eat ille q antecederet, et hoc diu n
 pnt, qia sic e acty in pto ppetraty, l. talis q gratiam
 gconitaret, et talis l. procederet ex gratia l. n si
 n, qd e diversi ordinis, adeoq; improporionaty, si
 vero procederet ex gratia: go etm gratia presuppo-
 neret, adeoq; ia n eat meritoriy 1. sctm 2. gratia,

Si denique est ille actus qui sequitur ad gratiam per gratiam
et quod merito debet antecedere premium, quia ergo
gratia sic foret instar premium, actus eius merito-
rius dicitur procedere ad gratiam et non subsequi:
manet ergo gratia neque de indigno neque de indigno
simpliciter potest aliquis sibi mereri i. gratiam: potest tamen
de indigno sibi quod in quantum per actus naturales potest
hominem operari, et DEUS de sua miseratione pa-
uienti quod est in se largiri i. gratiam, sic enim ubi
peccatores per opera misericordiae redemerunt animas
suas et veniam obtenta gratia, gratiam auferunt,
sed tamen hoc gratia non est adscribenda hoc merito nisi
sibi quod simpliciter am sibi debet dari miseratione plus
promittenti actus eius quoniam etiam de indigno fuerint
simpliciter promeriti, et sic etiam 3. pars distat.

227. 4. Pars quod nemo alteri potest mereri i. gratiam de
indigno hoc excepto suadet autoritate S. Augustini supra
relata, et distat ex eo, quod ut aliquis alteri me-
reatur i. gratiam de indigno debet ad hoc esse ordinatus a Deo
DEO per gratiam factam, in merito de indigno
quod est ordinatio divina, atque defacto potest
Christus Deum nulli alii hoc esse ordinatus a Deo DEO
ad promerenda alii i. gratiam, sed gratia factam
puri hominis tamen est ordinata ad satisfaciendum proinde

in quo et solus: go p hac raso defumij, ex S. D.
 suade, etm ex S. Scriptura, dicit, em Jerem: 15.
 Si steterit Moyses, et Samuel, coram me n' e' aa mea
 ad populu istu, unde S. D. geludil. Co: vit. hi tu
 fuerint maxij meriti quid Dm, videri go qd
 nulli sit alteri mereri i. graa ita S. D. Ep: hoc
 in legende de via ordinaria et statu presentis
 n' de absoluto, n' em videri implicare. qm hoiem
 pure Dm asumere valeat q' alteri hoi puro
 luery graa i. a, sicut etm Adam hoc purg fuit
 g'hibitus elector graa oibz suis posteris. Quod
 de Chro e' dictu in T. de Incar: pluribz diez.
 5. Pass, qd unq hoo alteri de g'grus etm fuplt 228.
 dicto sit mereri i. graa patet ex auctoritate S. D.
 Ep: relata ubi dicti rason possit. proterea opera
 iustum et orares eoru videri hie ius q'dam
 fundatu in lege amicitia, qe. exigit ut amiq
 amico morem gerat et prece, eij exaudiat,
 qd e' mereri de g'grus stricte sumpto. Itq, actq
 isti qe, pro primo oramq supnaale, si in graa
 semp g'hibitus, et ex virte dilectionis p' mi
 facimq qd facimq, adeoq, eijem raso, vel graa.
 Et fm hoc interpretam, illud Jacobi c: ult: orate
 pro invicem et salvemini: multu em valet de-
 precas vestri aq'ridua, et qd Augsting ait: si

Stephanus a' oraspet Eulia Paulu' n' hret,
sic go qd de i. graa circa nos et proximi
p'ing' p'atet.

229. Quid am in titulo ulterius q'oriz utru' hoo' iustiz
sibi l. alteri p'it mereri reparatōe post lapsu'
dixim' sicut supra de i. graa promerenda
dixim' qd nemo sibi neq' de q'digno neq' de
q'gruo s'icte sumpto s' s'lm de q'gruo late
sumpto et s'm qd p'it mereri reparatōe post lap-
sum proximo am n' de q'digno s' de q'gruo
s'lm s'icte sumpto. Seqz ex dictis, nam
reparatōe post lapsu' promereri et i. graa pro-
mereri: Idem go dicendū de merito i. graa
et de reparatōe post lapsu'. Eleganti' N.D.
ut: q. a. 7. in 3 ait: nullz p'it sibi mereri re-
paratōe post lapsu' futurū neq' merito q'digni
neq' merito q'grui.

230. Dices ee in hoc disparitate in merito i. graa
et reparatōis post lapsu', qd in s'cto ante lapsu'
p'osponaz graa adeoz, atq' meritori s'p-
naals, q' n' p'nt sup'poi ante i. graa, et hinc
ee qd aliquis sibi p'it mereri de q'digno aut saltem
de q'gruo s'icte sumpto reparatōe post lapsu'

fecerit iniquitate oes iusticie eius oblivioni tradent. Si 4. an alius potest mereri augmentum gratie l. charitatis, aut etiam donum perseverantiae finalis.

SECT. IV.

An aliquis potest sibi mereri augmentum gratie l. charitatis, aut etiam donum perseverantiae finalis.

Gratia propter divisiones in 1. q. datur dividitur, et in gratiam 1. et gratiam 2. 1. q. datur solum de infinito facit solum iustitiam, 2. q. vero dicitur augmentum gratie 1. adeo, ea 1. q. datur. Distinguitur in priori sed. et circa 1. gratiam nobis et proximo mereri potest, in hac quo de 2. gratia merito augentur, tunc etiam de perseverantiae dono dicemus, an gratia specialis donum se ex dictis offat, illud nostris operibus nobis mereri potest? de 1. q. datur.

231. Aprob. 1. Potest hoc sibi de digno mereri gratiam 2. seu augmentum gratie 1. et charitatis, proximo autem id non potest de digno sed de proprio etiam stricte sumpto, et si dicitur ut: post hoc a. v. gem gemis perij. Si de hoc: ut: ita aut: dicendum est illud cadit sub merito digni ad id motus gratia se extendit, motus autem

proie sicut hinc ex ordinare dicitur et ideo
ex hac gratia n' dicitur dignitas nisi ad pro-
mie sicut sicut n' am alieni sed in respu huius
dicitur dignitas sicuti sumpta ex rae supra
asignata qia hoc e' ius amicitiae et si in
amicos uny alteris implevit vlti, ille alibi
sicut huius vlti adimpleat, et hoc q' dicitur
sicuti sicuti e'.

232. Aperi. 2. Nulli' hoo pot' sibi de digno me-
reori donu' s'perare finalis, bene tu de gratia
e' sentia s' dicitur: ut q' a. g. qem quis s'perat. s' dicitur:
in argento s' g'ra loc: ut: ita ait. ce, q' dicitur
meret' a DEO q' s'perat, nisi impedit' e' p'ctm, s'
multi hnt opera meritoria, q' n' g'sequunt' s'pe-
veram nec pot' dici q' hoc fit p'pter impedim'tm
p'cti, qia hoc ipse q' e' peccare oppoiz s'pe-
rae, ita, q' si aligis s'perant merere,
DEUS n' p'mitteret aliqz cadere in p'ctm:
n' igit' s'perant cadit sub merito. ex hoc
hoc rae s'perat: si aligis ex digno pot' sibi
mereri s'perant, pot' etia' de digno sibi
mereri impublitem, qum donu' s'perant in
bono arguit impublitem, atq' nulli' hoo de con-
digno pot' sibi mereri impublit' q' dicitur e' in

statu via hae em sicut et effectus gloria
 et gratia consumata quae non datur in hac via: quod per
 C. 6. 1600 quod dicitur in statu via naturalis huius
 bene arbitria flexibilia ad bonum et malum,
 neque hanc flexibilitatem tollere et effectus gratiae
 iustificantis, alias scilicet iustificati non possunt am-
 plius peccare, aut quod peccarent non suspenderent iustificati.
 quod in Tridentino: damnatur S. 6. C. 23. Atque in sub-
 latio huius flexibilitatis donum perseverantiae consistit,
 quod donum perseverantiae non est effectus gratiae iustificantis,
 gratiae neque est gratia iustificans quia hoc donum
 perseverantiae de quod digno mereri potest.

Est alia ratio eisdem S. 1. 2. 3. loci: ubi dicitur quod illud 233.
 quod se habet ut proprium meriti non potest cadere sub me-
 rito, atque donum perseverantiae in gratia usque ad fine
 se habet ut proprium meriti, quod non cadit sub merito
 de quod digno. M. Supponitur, et videtur nota. m. p. perseverantiae
 aliquid se pertinet ad productionem se ut do-
 cet S. 1. 2. i. p. 7. 104. a. i. ad 4. Atque donum perseverantiae
 est donum perseverantiae gratiae: quod pertinet ad productionem
 gratiae: gratiae se habet ut proprium meriti. Prae-
 terea ad meritum de quod digno requiritur promissio
 divina seu ordinatio aliquid autem ad premium, atque
 non constat Deum creare aliquid actu ordinatum
 ad donum perseverantiae, quia ex partibus gratiae constat,

ut videtur ex autoritate S. Patris cui etiam S.
Aug: generalis in lib. de dono perse: c. 19.
13. dicens; satis lucide ostendit et incho-
andi et usque in fine perseverandi gratia Dei
non pro nostra merita dari sed donari pro ipsius
secretam, ac iustam, beneficentiam
symplicitatem etiam. Hoc ipsum innuit Trid:
S. S. c. 13. de dono perseveras dicens quod quidem
aliunde: huius non potest nisi ab eo qui potens est et
qui stat statueret, et eum qui cadit restituere,
ubi specialiter notandum est, quod Trid: ex parte loquitur
de dono perseveras et de restitutione seu re-
paracione post lapsus, igitur pro Trid: sicut nemo
sibi de digno potest mereri reparacione post lapsus,
ita neque perseveras donum, sed hoc ut ait S. P.
cit: a. 9. DEUS gratis largitur, unquam illud
largitur.

234. Altera pars de merito grati facile patet,
cum enim hoc est constitutum in gratia per ipsam gratiam
quoniam fortiter usque ad gloria finalem, ad quam
autem ex gratia et charitate elicitur. Sed per gratiam
proportionati, gratiam gratia est, ut si hoc his actibus
perseverantia a DEO rogarit DEUS illud eidem
tamen amicus pro largitur: interim tamen si hoc donum

etiam nos, orationibus in gratiam factis, denegavit
 propterea ut erit iniustus, quia ad illud dandum
 nemini tenetur, nec ulli se obligabit, si oibus
 ut prosperare possent et salvi fieri si vellet
 sufficienter auxilium dedit, unde perditio ara
 in nos redundat.

Superius ut etiam de merito gloriae quaedam dicamus: 235.
 Aperiuntur quoque quod hoc sit proprium de digno et merito
 gloriae. Ita S. D. hic q. 112. a. 2. ad 1. ubi ait:
 preparatio hominis ad gratiam hanc quaedam est in respu-
 sione gratiae et talis operatio est quidem meritoria, sed
 gratia quae iam habet per se gloriae quae videtur habere, ita S. D. atque
 gloria quae videtur habere dicitur gloria. I. q. 108. 2. ad 1. qd
 1. gloria non est proprium meriti sicut in gratia adeoque
 potest cadere sub merito, aliunde autem actus hominis in
 gratiam et charitatem elicitur non habet requisita ut di-
 carum proprie meritorii. q. 108. s. sciendum, quod gloria
 potest dupliciter accipi scilicet pro hereditate et sic non
 cadit sub merito sed pertinet ad gratiam quae tri-
 buitur hoc in adeoque sic reducitur ad proprium
 meriti hinc parvulus baptizatus ante usum rationis
 et dicitur per veritatem meritorii, sed hereditate, 2.
 accipitur pro mercede et merito, et sic non pertinet

ad l. gratia, et patet in parvulis, quibus, esse
deant l. gratia gloria in n. c. d. t. a. titulo
mercedis via opera n. h. n. t. q. q. a. m. e. r. e. d. e.
de promeriti fuerunt. Item sciendum
est, quod quovis actus gloriois et charitatis in genere
causa materialis et dispositiva sunt causa prioris
ipsa gratia et gloria, et sub hoc respectu non sunt
meritori nec gratia nec gloria, in alio tamen
genere sicut efficientes. I. scilicet sunt posterioris
gratia adeo, verum scilicet actus filii Dei operantis
meritori gloria, quae et dicitur S. D. supra
relatus ad h. h. His notatis, obiter facile
solventur, n. 5. An bona temporalia cadant sub merito?

Sect. V.

An bona temporalia cadant sub merito?

Tandem de labore nostro auxiliante gratia
ultima scilicet inchoamus in qua pro coronanda
an bona temporalia cadant sub merito huius
visi indagamus pro quae visis resolventur scilicet
236. **Opertio:** Hoc visus bona temporalia quae g. d. e. u. n. t.

ad gloriam boni dñi et vita eterna et
 meriti de g digno, ea an fm se g fiderata
 et n ordinata ad g feroe boni dñi hñde
 g gne late sumpto qñdo etm hoc pctot ea
 meriti et. Et d: Quis gem quis feqz
 S. de: eidi q: a. g. ait: si tempra bona g fiderent
 prout st utilia ad qera virtum qibz gduimz
 in vita eterna, fm hoc directè et fm pte
 cadunt sub merito sicut et augmētā grā et
 oia illa qibz hoc adiuvā, ad pvenienda in
 eodem post i. grā p. si an g fiderent
 huiusmodi tempra bona fm se sic nō fm pte
 bona hois sō fm qd, et ita nō fm pte cadunt
 sub merito. ita S. de: cuiqz rasem reddidit in
 arg: sō qta ibid: dicens: illa, que cadunt sub
 merito nō sū libe se hnt ad oer, si bona tem-
 pra et mala sū libe se hnt ad bonos et ma-
 los fm Eulis q. Unisfa aqz eveniunt iusto
 et impio, bono et malo p
 Eo am predictum e qia ad meritu de g digno 237.
 requirz et meritu et pveniu sūnt eiqdm
 rāoz et ordinz atq; actz hoz iusti sō ordinz
 sūnt aaly; bona am tempra sō ordinz naly; qz

Eodem raso militat q̄tra meritū de ḡgros
strictē sumpto. 2. si iusti de con-
digno mereant bona templa s̄m
se etm iusti s̄m drent plura bona
templa possidere q̄m iniusti, iustis
em e' Dng et fidelit' reddidit qd de con-
digno mereant, hoc am e' q̄tra experia:
q̄ bona templa s̄m se sumpta n' cadunt
sub merito de q̄digno hois iusti. Cadunt
tū s̄m qd s̄t q̄duentia ad bonū dñm,
q̄ia eodem merito q̄ q̄is mereat finem p̄t
etm mereri media ad finem, iim igr̄ s̄m
dicta q̄is de q̄digno nil mereri v̄ta abes-
nā et bonū dñm, necessiū e' qd etm p̄t
mereri bona templa de q̄digno s̄m qd s̄t
q̄duentia et proficua ad illud bonū dñm.
qd vero eadem bona s̄m se spectata hoc iustis p̄t
mereri de ḡgros late sumpto, videt̄ ex sup̄
certū, qm̄z em bona templa n' sint ordi-
nata s̄m q̄m premiū actū ex ḡrao elicitū,
n' s̄t e' indecens et amicis amicos maiora merent

in maioribus bonis etiam tribuat maiora, quod
 benigni dicitur de hoc potest ex eo liquere
 quod potest fieri offensa et inimici DEO
 adeoque destituti proprio aliquid quod DEO
 merendi sive de indigno sive de proprio
 sumptis sumptis quia non est amicus DEI.
 et nihilominus ita benignus sicut ut licet
 non mereamur tamen etiam nos potest operari
 nostra meritis bona et sicut quod meritoria
 de proprio tamen late sumptis abundantius ab
 eo promittimus, sic, ut docet S. De
 lib. 3. de Regim. proprium, Romani nonstante
 quod fuerint gentiles et idololatra mundo
 subiugarunt unicum hoc DEO donante
 propter eorum amore proia zelus iusticie
 ac singularem pietatem et benivolentiam
 civilem, ideo etiam ut ait idem S. De
 in 2. sent. d. 27. q. 1. a. 4. frequenter
 ut Gregorius dicit DEUS in hoc mundo
 remunerat eum quia promittit futura gloria
 non negat, et sic nullum bonum irremuneratum inveniri.

quod et igitur et gratiam in nobis et id to-
tu ad DEI gloria referamus, quibus
misericordie et, ut gratius pro
mie, et magis puniat in nobis, atque
meremur, Illi igitur fideliter dicamus
gratias, quia sua misericordia nos ad
sua agnitioem prius, nam parti-
cipasem dnam Gratiam soluit pre-
vire, ego am in Eydem honore, cum
humili subiectione, omni dictu. meo
ad iudicium infallibile Sanctae Romano
Catholicae Ecclesiae hoc de gratia, Justifi-
ficatione et merito dicta et dictata a
eo auctori refero, qui solus fuit et gratia
largitor, et iustificationis et actor, ita et
omnis merito principium et et finis.

Abolimus scribendo
9.º Maj 1716.